

زبان مادری ما باید به رسمیت شناخته شود

«بیانیه مشترک شش‌رنگ و ۲۰ تشکل دیگر»

سازمان جهانی یونسکو از سال ۹۹ میلادی، روز ۲۱ فوریه، مصادف با دوم اسفند را روز جهانی زبان مادری اعلام کرده است. با وجود گذشت ۲۵ سال از این نام‌گذاری و تلاش سازمان‌های حقوق بشری در دنیا در خصوص زنده نگه داشتن زبان‌ها و فرهنگ‌های مختلف، جمهوری اسلامی ایران نه تنها میلیون‌ها نفر از مردم اتنیک‌های ساکن در جغرافیای خود را از بدیهی‌ترین حق خود یعنی حق تحصیل به زبان مادری محروم کرده است، بلکه با تحقیر، تحریف، ارباب و ایجاد انشقاق بین مردم ملیت‌های گوناگون تلاش کرده مانع اتحاد آنان علیه این سیاست ضد انسانی شود.

به اعتراف رسانه‌های رسمی حکومت جمهوری اسلامی تنها در سال گذشته ۵۰ هزار کودک دو زبانه از تحصیل بازمانده‌اند! بازماندن کودکان تورک، کورد، عرب، بلوچ، ترکمن و لر و سایر اتنیک‌های ساکن ایران از تحصیل، نه تنها مانع ورود آن‌ها به اجتماع و محرومیت آن‌ها از امکانات مادی و فرهنگی جامعه است، بلکه مانعی جدی در برابر ورودشان به چرخه اقتصادی و بازار کار نیز هست. حال تصور کنید که همین کودک متعلق به جامعه‌ی ال‌جی‌بی‌تی+ نیز باشد و هویت جنسیتی یا گرایش جنسی‌اش انگ‌انگاری شده و او را از بسیاری از امکانات اجتماعی محروم کرده باشد. چنین تبعیض و بی‌عدالتی‌ای را افراد جامعه ال‌جی‌بی‌تی+ متعلق به اتنیک‌های گوناگون به طور مستمر و هر روزه تجربه می‌کنند. سابقه محرومیت از زبان مادری و بازتولید این رنج بیش از عمر ۴۵ ساله‌ی جمهوری اسلامی است و به دوره‌ی سلطنت خاندان پهلوی برمی‌گردد.

متأسفانه قدم‌های محدود اما موثر سازمان‌های حقوق بشری در سال‌های اخیر، برای مقابله با شوونیسم سیستماتیک و نهادینه شده‌ی این دو حکومت که «مرد فارس شیعه‌ی دگرجنس‌گرا» را تبدیل به معیار و «ارزش» کرده است، نتوانسته منجر به تغییرات بنیادین در این عرصه گردد.

خیزش انقلابی ۱۴۰۱ ژینا (مهسا) امینی، علی‌رغم مشارکت اعجاب‌برانگیز زنان و مردم سراسر ایران، هنوز نتوانسته است مانع نادیده گرفته شدن مطالبات اقلیت‌های اتنیک‌ی ایران و زدن انگ «تجزیه طلب» به هر کسی که این تبعیضات را به رسمیت می‌شناسد شود.

افزایش دستگیری و اعدام فعالین بلوچ، عرب، تورک و کورد و ملیت‌های ساکن ایران، پرهیز از به رسمیت شناختن حضور جامعه ال‌جی‌بی‌تی+ در این انقلاب، همگی ضرورت پرداختن به همه‌ی این لایه‌های ستم را بر ما آشکار می‌کند.

شش‌رنگ، شبکه‌ی لژین‌ها و ترنس‌جندرها‌ی ایرانی، آگاه از تبعیض‌های چند لایه به خصوص تبعیض‌هایی که جامعه ال‌جی‌بی‌تی+ اتنیک‌ی با آن مواجهه هستند، پرداختن به همه‌ی انواع نابرابری را در دستور کار و از اهم وظایف خود دانسته و با راه‌اندازی بخش‌های تورکی، کوردی، عربی و بلوچی، به سهم خود به تولید محتوا، اطلاع‌رسانی و آگاهی بخشی به زبان مادری کرده است.

شش‌رنگ ضمن ابراز نگرانی از وضعیت اعضای جامعه ال‌جی‌بی‌تی+ متعلق به اقلیت‌های اتنیک‌ی که تجربه‌ی پیچیده‌تر و شدیدتری از سرکوب و فشار را متحمل می‌شوند بار دیگر اعلام می‌کند؛ دموکراسی

بدون رفع ستم از همه‌ی به حاشیه رانده‌شدگان و تحت ستم قرار گرفتگان میسر نخواهد بود و از همه‌ی فعالین و سازمان‌های حقوق بشری می‌خواهد ضمن به رسمیت شناختن حقوق اتنیک‌های ساکن ایران، تلاش برای حق تحصیل به زبان مادری را، به عنوان بدیهی‌ترین حق هر ملت، در دستور کار خود قرار دهند.

شش‌رنگ (شبکه‌ی لژیون‌ها و ترنس‌جندرهای ایرانی)
۲۱ فوریه ۲۰۲۴، مصادف با ۲ اسفند ۱۴۰۲

امضاکنندگان به ترتیب حروف الفبا:

آزاد قادین

برمش، صدای زنان بلوچستان

پایان تک زبانی

جنبش جمهوری خواهان دموکرات لائیک ایران فدرال

حزب دموکرات آذربایجان

کانون دموکراسی و توسعه آذربایجان

کانون گزارشگران حقوق بشر کردستان

کانون مبارزه با نژادپرستی و عرب ستیزی در ایران

کنشگران کوپرفمینیستی مستقل - کلن

مرکز زنان تورک

ملت مدنی آذربایجان

رسانک، رسانه خبری بلوچ

شبکه حقوق بشر کردستان - ژنو

شبکه ندای زاگرس

شورای موقت سوسیالیست‌های چپ ایران

شیوار نیوز - رسانه مردم بلوچ

سازمان حقوق بشر کردستان (کوردپا)

سازمان حقوق بشری "هه‌نگاو"

سازمان ملل و مردم بدون نماینده (یوان پی‌او)

گروه حقوق بشر بلوچستان